

Αυτά που είπε προχθές (15.3.2000) στη Βέροια ο κ. Καραμανλής σχετικά με την υποστήριξη της αίτησης της Κυβέρνησης για την ένταξη της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ δείχνουν ότι ο ίδιος δεν γνωρίζει (ή δεν καταλαβαίνει) στην ουσία τις διαδικασίες για τη λήψη απόφασης από τα αρμόδια Κοινοτικά όργανα για την ικανοποίηση του αιτήματός μας για την υιοθέτηση από την Ελλάδα του ενιαίου νομίσματος.

Εμείς έχουμε πει - και αυτό χωρίς καμιά αμφισβήτηση προκύπτει από τα στοιχεία που υπάρχουν - ότι μετά τη μεγάλη προσπάθεια που έγινε τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα ικανοποιεί σήμερα όλα τα κριτήρια οικονομικής σύγκλισης που καθορίζει η Συνθήκη του Μάαστριχτ για τη συμμετοχή στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στις "εκθέσεις για τη σύγκλιση" που θα εκπονήσουν για την Ελλάδα θα εξετάσουν την πρόοδο που έχει γίνει. Θα αποφανθούν κατά πόσον έχει επιτύχει η Ελλάδα τον απαιτούμενο βαθμό οικονομικής σύγκλισης με γνώμονα την ικανοποίηση των κριτηρίων σύγκλισης που καθορίζει η Συνθήκη. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν θα υπάρξει διαπραγμάτευση, ότι δεν θα χρειαστεί στα διάφορα στάδια της διαδικασίας μέχρι την τελική απόφαση (στις 19-20 Ιουνίου 2000) για

την ένταξη της Ελλάδας στη ζώνη του Ευρώ οι εκπρόσωποι της Ελλάδας στα κοινοτικά όργανα να υποστηρίζουν τις ελληνικές θέσεις σε μια σειρά από θέματα καθοριστικής σημασίας για την τελική απόφαση, αλλά και για την πορεία της ελληνικής οικονομίας μετά τη μετάβαση στο τελικό στάδιο της ΟΝΕ.

Για παράδειγμα, η αξιολόγηση της σύγκλισης της ελληνικής οικονομίας ως προς τη σταθερότητα των τιμών θα γίνει με βάση την αύξηση των τιμών καταναλωτή στο δωδεκάμηνο που λήγει το Μάρτιο του 2000 σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο 12μηνο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπάρχουν, η δική μας εκτίμηση είναι ότι η Ελλάδα ικανοποιεί ήδη το κριτήριο σύγκλισης ως προς τη σταθερότητα των τιμών, εφόσον ο μέσος πληθωρισμός (με βάση τον λεγόμενο εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή) δεν ξεπερνά την τιμή αναφοράς όπως ορίζεται στη Συνθήκη. Πρέπει όμως να υποστηρίξουμε την άποψη ότι η υποχώρηση του πληθωρισμού στο επίπεδο αυτό, που είναι συμβατό με τη σταθερότητα των τιμών μπορεί να διατηρηθεί μακροχρόνια. [Αυτό είναι αναγκαίο όχι μόνο γιατί το ορίζει η Συνθήκη αλλά και γιατί είναι σημαντικό για να διατηρηθεί από τη μια μεριά η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής

οικονομίας και από την άλλη μεριά να διατηρηθεί το οικονομικό περιβάλλον που ευνοεί τη σταθερή ανάπτυξη της οικονομίας.]

Εμείς πιστεύουμε ότι η σταθερότητα των τιμών μπορεί να διασφαλιστεί όχι μόνο στους επόμενους μήνες του 2000 αλλά και το 2001 και τα επόμενα χρόνια. Αυτό το πιστεύουμε γιατί πέρα από τη σωστή άσκηση της νομισματικής πολιτικής [από την Τράπεζα της Ελλάδος μέχρι το τέλος του 2000 και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα από το 2001 και μετά] έχουμε ήδη βάλει τις βάσεις και έχουμε σχεδιάσει την οικονομική και διαρθρωτική πολιτική που θα συμβάλει στη διατήρηση των συνθηκών σταθερότητας των τιμών.

Το Επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σύγκλισης 1999-2002, για το οποίο το Συμβούλιο της ΕΕ εξέφρασε θετική γνώμη στο τέλος Ιανουαρίου 2000, προβλέπει συνέχιση της μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων σε 1,2% του ΑΕΠ εφέτος, σχεδόν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό της γενικής κυβέρνησης το 2001 και μικρό πλεόνασμα το 2002. Έχουμε επίσης εξαγγείλει την εφαρμογή της διαρθρωτικής πολιτικής που μπορεί να οδηγήσει σε ταχύτερη αύξηση της παραγωγικότητας σε επίπεδα που θα συμβάλουν σημαντικά στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Τις θέσεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι προοπτικές για τη διασφάλιση

της σταθερότητας των τιμών στην Ελλάδα είναι ευνοϊκές θα τις προβάλουν οι εκπρόσωποί μας στη διαπραγμάτευση που θα γίνει κατά τη σύνταξη της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με την ικανοποίηση των κριτηρίων της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Ανάλογες παρεμβάσεις θα γίνουν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας που προβλέπει η Συνθήκη: Στη διαπραγμάτευση που θα γίνει στο ECOFIN της 5ης Ιουνίου 2000 για τη σχετική πρόταση της Επιτροπής και την εξέταση των εκθέσεων σύγκλισης για την Ελλάδα. Στη συνεδρίαση της Οικονομικής και Νομισματικής Επιτροπής που θα έχει προηγηθεί. Στο Συμβούλιο Κορυφής στις 19-20 Ιουνίου 2000 στην Πορτογαλία και στη συνεδρίαση του ECOFIN στο περιθώριο του Συμβουλίου Κορυφής.

Ένα άλλο ενδεχόμενο είναι να υπάρξει προβληματισμός, όπως έγινε π.χ. στην περίπτωση της Ιταλίας και σε κάποιο βαθμό του Βελγίου, όταν εξετάσθηκε την άνοιξη του 1998 η συμμετοχή τους στη ζώνη του ευρώ, για το κατά πόσον έχει επιτευχθεί η διατηρησιμότητα μακροχρόνια της δημοσιονομικής κατάστασης. Ιδιαίτερα στην περίπτωση της Ιταλίας, έγινε τότε σοβαρή διαπραγμάτευση, στις επίσημες διαδικασίες, αλλά και παρασηκηνικά, ώστε να υπάρξει αξιόπιστη πολιτική δέσμευση ότι θα αντιμετωπιστούν με

αποφασιστικότητα οι μελλοντικές προκλήσεις στα δημόσια οικονομικά.

Μπαίνει το ερώτημα: Μπορεί η Νέα Δημοκρατία να κάνει αυτή τη διαπραγμάτευση; Το πρόβλημα που θα προκύψει δεν περιορίζεται μόνο στις δυσκολίες στις οποίες θα προσκρούσει η διαπραγμάτευση στην περίπτωση αυτή επειδή η Νέα Δημοκρατία και ο κ. Καραμανλής προσωπικά, έχει αμφισβητήσει την αξιοπιστία των δημοσιονομικών στοιχείων και γενικότερα τη σημαντική πρόοδο που έχει γίνει ως προς τη βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης στην Ελλάδα. Υπάρχει ένα άλλο θέμα που θα επισύρει την προσοχή. Είναι η αδυναμία της Νέας Δημοκρατίας την περίοδο 1990-1993, όταν ήταν στην Κυβέρνηση, να εφαρμόσει με συνέπεια και συνέχεια πολιτική δημοσιονομικής προσαρμογής και εξυγίανσης. Οι όποιες προσπάθειες είχαν γίνει τότε είχαν αποδώσει πενιχρά αποτελέσματα και εν πάσει περιπτώσει εγκαταλείφθηκαν πολύ πριν από τις εκλογές του Οκτωβρίου 1993 με αποτέλεσμα η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να παραλάβει δημοσιονομικό έλλειμμα σχεδόν 14% του ΑΕΠ. Συνεπώς προς την πρακτική της αυτή η Νέα Δημοκρατία έχει δώσει τώρα ανεύθυνες προεκλογικές υποσχέσεις τέτοιου μεγέθους, που εάν επρόκειτο να πραγματοποιηθούν θα είχαν διευρύνει το

δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος σε επίπεδο που θα υπερέβαινε σημαντικά τα όρια που θέτουν η Συνθήκη του Μάαστριχτ και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Κάτω από αυτές τις συνθήκες θα υπήρχε έλλειμμα πολιτικής αξιοπιστίας και η διαπραγμάτευση δεν θα ήταν εύκολο να καταλήξει σε επιτυχία.

Αντίθετα, η άσκηση συνετής δημοσιονομικής πολιτικής από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και η επίτευξη δημοσιονομικής σύγκλισης τα τελευταία χρόνια αποτελεί την καλύτερη απόδειξη της θέλησης και της ικανότητας της Ελλάδας να ασκήσει πολιτικές που εξασφαλίζουν τη διατηρησιμότητα της δημοσιονομικής κατάστασης. Αυτός είναι ο βασικός λόγος για τον οποίο το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέφρασε θετική γνώμη τον Ιανουάριο για το Επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σύγκλισης 1999-2002.

Υπάρχει άλλο ένα σοβαρό θέμα το οποίο η Κυβέρνηση που θα προκύψει από τις εκλογές της 9ης Απριλίου θα πρέπει να διαπραγματευθεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τελικά με τις Κυβερνήσεις των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Συμβούλιο Κορυφής στις 19-20 Ιουνίου 2000. Είναι η συναλλαγματική ισοτιμία της δραχμής με την οποία η Ελλάδα θα γίνει δεκτή στη ζώνη του ευρώ την 1η Ιανουαρίου

2001. Η θέση της Κυβέρνησής μας είναι ότι η συναλλαγματική ισοτιμία της δραχμής με την οποία η Ελλάδα θα πρέπει να μπει στη ζώνη του ευρώ είναι η κεντρική ισοτιμία με την οποία μετέχει σήμερα στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II (ΜΣΙ II), δηλαδή 340,75 δραχμές ανά ευρώ. [Εμείς πιστεύουμε ότι η ισοτιμία αυτή είναι συνεπής με τα βασικά μεγέθη και τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.] Όμως, όπως ανέφερα, ο καθορισμός αμετάκλητα σταθερής συναλλαγματικής ισοτιμίας σε σχέση με το ευρώ δεν γίνεται μονομερώς. Θα αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τους Εταίρους μας. Πιστεύω ότι η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, έχει αποδείξει τη διαπραγματευτική της ικανότητα και στα ζητήματα που αφορούν τη συναλλαγματική ισοτιμία του νομίσματός μας. Επέτυχε την είσοδο της δραχμής στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος το Μάρτιο του 1998. Διασφάλισε τη συμμετοχή της δραχμής στο ΜΣΙ II με επιτυχία τον Ιανουάριο του 1999 και διαπραγματεύτηκε με επιτυχία την ανατίμηση της κεντρικής ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ [κατά 3,5%] στις 17 Ιανουαρίου του 2000.

Είναι ενδεχόμενο επίσης να απαιτηθεί διαπραγμάτευση σε ένα ευρύτερο φάσμα θεμάτων διαρθρωτικής πολιτικής που αποβλέπουν στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων, στη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών εργασίας, στη φορολογική μεταρρύθμιση και στην αντιμετώπιση των συνεπειών των δημογραφικών αλλαγών με την αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, όπως συνέβη το Μάιο του 1998, όταν αποφασίστηκε η συμμετοχή στη ζώνη του ευρώ των 11 χωρών κατά τη σύστασή της την 1η Ιανουαρίου 1999 (Σ.Σ. Αναφέρομαι στη Διακήρυξη του ECOFIN που συνόδευσε την απόφαση για την ικανοποίηση των δημοσιονομικών κριτηρίων σύγκλισης την 1η Μαΐου 1998).

Από όσα ανέφερα μπορεί εύκολα να αντιληφθεί κανείς ότι όταν μιλούμε για διαπραγμάτευση στα πλαίσια της διαδικασίας για την τελική απόφαση για την αποδοχή της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ, μιλούμε για τη διασφάλιση της θετικής κατάληξης της πορείας προς το τελικό στάδιο της ΟΝΕ. Μιλούμε επίσης για τους όρους που θα επιτρέψουν στη χώρα να συμμετάσχει ισότιμα με τους λοιπούς εταίρους της στη ζώνη του ευρώ.